

Gramnegativní mikroaerofilní koky

Martin Vrba

OKM

FN Brno

Rod *Neisseria*

- Gram negativní koky ve dvojicích (diplokoky) tvar kávového zrna
- Mikroaerofilní (kapnofilní)
- Kultivačně náročné
- Podléhají autolýze
 - *Neisseria meningitidis*
 - *Neisseria gonorrhoeae*
 - Ústní nepatogenní neiserie

Neisseria gonorrhoeae

- Obligátní patogen, patogenní pouze pro člověka
- Původce kapavky
- Důležité mikroskopické vyšetření výtoku
- Kultivačně náročné, čokoládový agar, ČA s antibiotiky – GC agar, kultivace 48 hodin
- Málo biochemicky aktivní – štěpí glukózu

Kapavka = gonorrhoea

- Zánět urogenitálních sliznic s hnisavým výtokem
- U mužů uretritida, u žen cervicitida
- Faryngitida, tonsilitida
- Šíření do pánevních orgánů s následkem neplodnosti
- Přenos z matky na dítě při porodu - keratokonjunktivitida

Neisseria gonorrhoeae

- Nárůst rezistence na antibiotika
- Léčba sexuálních partnerů

Neisseria meningitidis

- Bezpříznakové nosičství – 10% zdravé populace
- Faryngitidy
- Sepse
- Meningitidy

Meningokoková meningitida

- Meningitidy
- teenageři, mladí dospělí
- perakutní průběh, příznaky nachlazení a chřipky a rychlý rozvoj vyrážky a multiorgánového selhání, smrt v důsledku přehnaných vlastních obranných mechanismů

Neisseria meningitidis

- Polysacharidové kapsulární antigeny
- Dělení do sérologických skupin
- A,B,C,Y,W135
- Očkování proti A a C

Neisseria meningitidis

- Diagnostika
- Výtěr z krku, mozkomíšní mok, krev
- Mikroskopie – gram negativní diplokoky
- Latexová aglutinace – průkaz antigenů meningokoka přímo z likvoru, krve nebo moče
- Kultivace – KA, čokoládový agar při zvýšené tenzi CO₂
- PCR

Ústní neisserie

- Neapatogenní
- Součást běžné flóry HCD
- Kultivačně nenáročné
 - *Neisseria lactamica*
 - *Neisseria elongata*
 - *Neisseria sicca*
 - *Neisseria cinerea*